

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 21 grudnia 2023 roku

UNP: 3001-23-184708

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.26.2023

Pan

Tomasz Kochanek
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Krotoszynie
ul. Polna 32
63-700 Krotoszyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3013 Urząd Skarbowy w Krotoszynie ul. Polna 32, 63-700 Krotoszyn	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Tomasz Kochanek	
Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 33/2023 z 26 września 2023 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2023.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
–	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Julia Rzepkowska-Szopny – główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	9 października 2023 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych	14 grudnia 2023 r.
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Weryfikacja prawidłowości i zasadności dokonywania zwrotów nadpłat z zeznań rocznych w podatku dochodowym od osób fizycznych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Badaniem zostały objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze i późniejsze, mające związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Kontrola, Pobór i egzekucja, Orzecznictwo.	
Cel kontroli	
<p>Celem kontroli była ocena działań Urzędu, podjętych w zakresie weryfikacji pod względem formalnym i merytorycznym wykazywanych przez podatników podatków dochodowych od osób fizycznych nadpłat w zeznaniach rocznych za 2021 r. Kontroli poddano również terminowość i prawidłowość dokonywanych zwrotów nadpłat.</p> <p>Sprawdzono obowiązujące procedury wewnętrzne oraz organizację pracy, dotyczące badanego obszaru, ich zgodność z obowiązującymi przepisami prawa oraz czy były przestrzegane przez pracowników, a także czy gwarantowały prawidłowy nadzór nad kontrolowanym zagadnieniem.</p> <p>Weryfikacji poddano także zakres uprawnień do aplikacji oraz prawidłowość nadanych upoważnień do podpisywania dokumentów.</p>	
Ocena skontrolowanej działalności	
<p>Pozytywna z uchybieniami.</p> <p>W Urzędzie Skarbowym w Krotoszynie, nie obowiązywały procedury w zakresie weryfikacji prawidłowości i zasadności dokonywania zwrotów nadpłat z zeznań rocznych w podatku dochodowym od osób fizycznych.</p> <p>W zakresie wszystkich zeznań rocznych składanych za 2021 r., a dotyczących podatku dochodowego od osób fizycznych, Organ stosował „Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie procesu obsługi zeznań podatkowych dla podatku dochodowego od osób fizycznych za 2021 rok” ze stycznia 2022 roku oraz „Wytyczne do czynności sprawdzających” z września 2021 r.</p> <p>Pomimo braku uregulowań odnoszących się wprost do zeznań z nadpłatami, Urząd podejmował szereg działań w postaci czynności sprawdzających, w zakresie objętym kontrolą instytucjonalną. Czynności przeprowadzała przede wszystkim komórka SKA, a podczas akcji zeznań wspierana była przez pracowników komórki SKP.</p> <p>Typowanie do czynności sprawdzających odbywało się przede wszystkim na poziomie centralnym, tj. m.in. na podstawie raportów przekazywanych przez Ministerstwo Finansów i IAS w Poznaniu oraz za pomocą Modułu Zarządzania Analizami (MZA), który umożliwia</p>	

dystrybucję z poziomu centralnego list typowań brutto (LTB), jak również gromadzenie informacji zwrotnych oraz raportowanie wyników do MF.

Ponadto, mając na uwadze założenia Planu Działalności Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu na 2021 rok oraz Szczegółowy opis konstrukcji wskaźników na rok 2022 – na podstawie analiz własnych podejmowano czynności w obszarach, gdzie istniało prawdopodobieństwo uzyskania największych kwot uszczupień – tj. w obszarze ulgi termomodernizacyjnej, którą badano kompleksowo za 3 lata podatkowe.

Poza tym, w miarę możliwości czasowych i kadrowych, pracownicy SKA podejmowali czynności wobec podatników: dokonujących wspólnego rozliczenia z małżonkiem w przypadku, gdy podatnik lub jego małżonek stosuje przepisy dotyczące podatku liniowego lub przepisy ustawy o ryczałcie, osób samotnie wychowujących dzieci, korzystających z ulgi na dzieci, korzystających z ulgi dla pracujących seniorów, korzystających z ulgi rehabilitacyjnej, korzystających z ulgi na Internet, odliczających darowizny.

Typowanie własne w zakresie zeznań PIT za 2021 r. odbywało się za pomocą analiz baz danych, systemów m.in. aplikacji e-ORUS, podsystemu KONTROLA, czynności i analiz prowadzonych w innych podatkach, informacji sygnałnych z innych komórek oraz donosów i anonimów.

Prowadzenie typowania własnego do czynności sprawdzających w zakresie zeznań z nadpłatą, potwierdziła przeprowadzona kontrola funkcjonalna – 15/16 zweryfikowanych spraw pochodziło z typowania Urzędu, 1/15 z typowania Ministerstwa Finansów w zakresie MZA.

Czynności w sprawach podejmowano bez zbędnej zwłoki i w 16/18 skontrolowanych przypadków, zakończono przed upływem terminu do zwrotu nadpłaty. Pozostałe 2 sprawy obejmowały kompleksowe weryfikacje 3 lat podatkowych w zakresie zastosowania ulgi termomodernizacyjnej.

Pierwszym kontaktem – w odniesieniu do zeznań, u których termin do zwrotu nadpłaty nie upłynął – był kontakt telefoniczny. W sprawach, w których, pomimo podjętych prób, nie udało się nawiązać kontaktu telefonicznego, sporządzano wezwania pisemne. Urząd zgromadził kompletny materiał dowodowy w zakresie weryfikacji zastosowanych przez podatników ulg podatkowych.

Stwierdzono jednak 2 przypadki braku kompleksowej weryfikacji zeznań z wykazaną nadpłatą. Podatników wezwano do korekty błędów formalnych lub rachunkowych, nie sprawdzając przy tym możliwości skorzystania z ulg podatkowych, co oceniono negatywnie. Dokumentowanie przeprowadzonych czynności, w przypadku pisemnych informacji/wezwań/postanowień/decyzji było prawidłowe i kompletne, zawierało wszystkie elementy wymagane prawem podatkowym.

Z kolei rejestrując czynności w systemie Zisar Plus, nie ewidencjonowano pełnego przebiegu dokonanych czynności, głównie przy wezwaniach telefonicznych. Informacje nie zawierały wszystkich danych wynikających z art. 159 Ordynacji podatkowej.

Pozytywnie oceniono zagadnienie terminowości i prawidłowości zwrotów nadpłat. We wszystkich sprawach nadpłaty zostały rozliczone w ustawowym terminie. W sprawach wydawano postanowienia o zaliczeniu nadpłaty. Brak takiego postanowienia stwierdzono

w 1 przypadku, co uznano za zdarzenie incydentalne. W przypadku aktywnych tytułów wykonawczych na dzień dokonania zwrotu, potrącono należności z wykazywanych nadpłat. Pracownicy działali w zakresie nadanych im upoważnień do podpisywania dokumentów. Stwierdzono natomiast, że u 2 pracowników (na 9 zweryfikowanych) nie odebrano uprawnień do niektórych aplikacji, – co uczyniono w trakcie kontroli instytucjonalnej.

DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE

I. Zagadnienia podlegające weryfikacji

1. Uregulowania wewnętrzne Urzędu w kontrolowanym zakresie.
  - a) Regulaminy organizacyjne.
  - b) Procedury wewnętrzne dotyczące kontrolowanego zakresu.
2. Rozwiązania organizacyjne w zakresie weryfikacji zeznań oraz korekt zeznań z wykazaną kwotą nadpłaty w związku z zastosowaną ulgą w podatku dochodowym od osób prawnych.
3. Działania podejmowane w zakresie weryfikacji zeznań z wykazanymi odliczeniami w podatku dochodowym od osób prawnych oraz ich prawidłowość i terminowość.
  - czynności sprawdzające,
  - kontrola podatkowa,
  - postępowanie podatkowe.
4. Terminowość i prawidłowość działań podjętych w zakresie zwrotów/likwidacji nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych.
5. Uprawnienia pracowników do systemów informatycznych.
6. Upoważnienia pracowników do podpisywania dokumentów.
7. Nadzór funkcjonalny sprawowany nad realizacją zadań w zakresie badanego tematu.
8. Informacje dotyczące trybu składania skarg i wniosków oraz przyjmowania w sprawie skarg i wniosków.

II. Opis próby objętej kontrolą

1. Weryfikacja zeznań z wykazaną nadpłatą w podatku dochodowym od osób fizycznych

1.1 Czynności sprawdzające

Próbę wyłoniono na podstawie zestawienia czynności sprawdzających w zakresie PIT, PPL i PPE przeprowadzonych w okresie od 15.02.2022 r. do 09.10.2023 r., pozyskanego z Zisar Plus (zestawienie zawierało 1612 rekordów). Zestawienie przygotowała komórka SKA Urzędu Skarbowego w Krotoszynie. Ponieważ zestawienie dotyczyło wszystkich czynności przeprowadzonych w ww. podatkach (system Zisar Plus nie daje możliwości sporządzenia raportu dedykowanego dla czynności w zakresie zeznań z wykazaną nadpłatą), kontroler założył następujące filtry, dotyczące tematu czynności:

- Błędy rachunkowe – na tej podstawie wyłoniono 6 spraw:
  - 1) A.D, NIP (...), nr sprawy (...)
  - 2) G.A, NIP (...), nr sprawy (...)
  - 3) T.O, NIP (...), nr sprawy (...)
  - 4) A.B, NIP (...), nr sprawy (...)
  - 5) H.K, NIP (...), nr sprawy (...)

- 6) T.S, NIP (...), nr sprawy (...)
    - Ujęcie wszystkich danych wynikających z informacji przekazanych przez płatników – na tej podstawie wyłonięto 1 sprawę
  - 7) M.P, NIP (...), nr sprawy (...)
    - Pełna weryfikacja dokumentów źródłowych – na tej podstawie wyłonięto 1 sprawę
  - 8) C.S, (...), nr sprawy (...)
    - Błędy dotyczące wpłat – na tej podstawie wyłonięto 1 sprawę
  - 9) M.S, NIP (...), nr sprawy (...)
    - Inne – na tej podstawie wyłonięto 1 sprawę
  - 10) M.J, PESEL (...), nr sprawy (...)
    - Odliczenia od przychodów ewidencjonowanych – na tej podstawie wyłonięto 1 sprawę
  - 11) A.K, NIP (...), nr sprawy (...)
    - Weryfikacja prawa do wspólnego preferencyjnego opodatkowania (z małżonkiem) – na tej podstawie wyłonięto 1 sprawę
  - 12) M.G, NIP (...), nr sprawy (...)
    - Ulgi – na tej podstawie wyłonięto 4 sprawy
  - 13) K.K, NIP (...), nr sprawy (...)
  - 14) J.G, NIP (...), nr sprawy (...)
  - 15) J.K, NIP (...), nr sprawy (...)
  - 16) M.N, NIP (...), nr sprawy (...)
- Przy doborze próby wzięto pod uwagę wysokość WUSZ.

1.2 Weryfikacja zeznań z wykazaną nadpłatą w podatku dochodowym od osób fizycznych – korekty z urzędu

Do kontroli przedłożono raport z POLTAX „Raport o dokumentach wystawionych przez organy podatkowe (kod: R_DEC_DOK_RAP), kod podatku: PIT, kod formularza: ORD-IO, rok podatkowy: 2021. Raport zawierał 29 pozycji.

Szczegółowej analizie poddano pozycję pierwszą i ostatnią raportu:

- 1) T.S, NIP (...)
- 2) P.V, PESEL (...)

1.3 Kontrola podatkowa

Nie prowadzono kontroli w zakresie weryfikacji zeznań w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2021 r. z wykazaną nadpłatą.

1.4 Postępowanie podatkowe

W zakresie rozliczeń w PIT za 2021 r. komórka SKA wytypowała do przeprowadzenia postępowania podatkowego podmiot:

- 1) L.R PESEL (...) - wniosek z 2 listopada 2022 r. nr (...), w zakresie niesłusznie odliczonej ulgi na dziecko w zeznaniu podatkowym PIT-37 za 2021 rok. Sprawę poddano kontroli.

2 Terminowość i prawidłowość działań podjętych w zakresie zwrotów/likwidacji nadpłat w podatku dochodowym od osób prawnych (w zakresie zeznań z wykazaną ulgą)

Zagadnienie zbadano w zakresie terminowości oraz prawidłowości dokonanych zwrotów nadpłat w zakresie skontrolowanych spraw opisanych w pkt. 1.1.

Kontrolę oparto na wyjaśnieniach Urzędu z 16 listopada 2023 r. i materiałach źródłowych w postaci postanowień w sprawie zaliczenia nadpłaty oraz wydruków z systemu Podatnik 360 w zakresie operacji księgowych.

Ponadto na podstawie zestawień podmiotów z wystawionymi tytułami wykonawczymi aktywnymi w 2022 r. poddano kontroli rozliczenie zwrotów nadpłat, podmiotów posługujących się NIP, które wykazały nadpłatę w p.d.o.f. za 2021 r. powyżej 5.000 zł (45 podmiotów) oraz podmiotów posługujących się numerem PESEL, które wykazały w zeznaniu rocznym w p.d.o.f. za 2021 r. nadpłatę powyżej 1.000 zł (21 podmiotów).

3 Uprawnienia i upoważnienia

3.1 Uprawnienia

Dokonano sprawdzenia posiadanych uprawnień do systemów komputerowych, przez losowo wybranych pracowników komórek: SER, SOB, SKA, SEW oraz SEE. Łącznie skontrolowano uprawnienia 9 osób:

- 1) SER: .....,
- 2) SOB: .....,
- 3) SKA: .....,
- 4) SEW: .....,
- 5) SEE: .....

3.2 Upoważnienia

Sprawdzono upoważnienia do podpisywania dokumentów dwóch pracowników Urzędu, aktualne w 2022 r. i 2023 r. (do dnia kontroli). Przy wyłonieniu próby kierowano się sprawdzonymi przez kontrolera dokumentami zewnętrznymi, (kto podpisywał dokumenty wychodzące) oraz zakresem uprawnień poszczególnych pracowników poddanych kontroli.

Skontrolowano upoważnienia udzielone:

- 1) .... oraz
- 2) ....

4. Nadzór funkcjonalny sprawowany nad realizacją zadań w zakresie kontrolowanego tematu

Ustaleń dokonano w oparciu o wyjaśnienia Naczelnika Urzędu. Dokonano również analizy Arkusza identyfikacji/aktualizacji ryzyka na rok 2022 i 2023, a także Priorytetów Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do uwzględnienia w kontroli funkcjonalnej w 2022 r. i 2023 r.

5. Informacje dotyczące trybu składania skarg i wniosków oraz przyjmowanie w sprawie skarg i wniosków

Zagadnienie sprawdzono na podstawie przesłanych przez organ zdjęć tablicy ogłoszeń.

III. Ustalenia

1. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej

Na podstawie Rejestrów kontroli zewnętrznych ustalono, że w wytypowanym do kontroli urzędzie, nie prowadzono kontroli obcych w zakresie weryfikacji prawidłowości i zasadności dokonywania zwrotów nadpłat z zeznań rocznych w podatku dochodowym od osób fizycznych.

2. Uregulowania wewnętrzne oraz organizacja pracy w kontrolowanym zakresie

2.1 Regulaminy organizacyjne

W Urzędzie Skarbowym w Krotoszynie w kontrolowanym okresie obowiązywały:

1. Zarządzenie nr 146/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 19 października 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w Krotoszynie (Regulamin obowiązywał od 1 listopada 2022 r.).
2. Zarządzenie nr 155/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w Krotoszynie (Regulamin obowiązywał od 1 września 2021 r. do 31 października 2022 r.).
3. Zarządzenie nr 123/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 24 października 2019 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w Krotoszynie (Regulamin obowiązywał od 12 listopada 2019 r. do 1 września 2021 r.).

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym do zadań Referatu Obsługi Bezpośredniej (SOB) należy m.in.:

- przyjmowanie, ewidencjonowanie, weryfikacja pod względem formalnym dokumentów podlegających księgowaniu, w szczególności deklaracji podatkowych, wniosków, informacji, w tym w postaci elektronicznej
- w zakresie przetwarzania danych: wprowadzanie do systemu informatycznego danych szczegółowych z deklaracji podatkowych oraz innych dokumentów, przetwarzanie danych przesłanych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

Do zadań Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA) należy m.in.:

- typowanie do czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i postępowań podatkowych oraz sporządzanie planów kontroli,
- dokonywanie czynności sprawdzających,
- badanie zasadności zwrotu podatków.

Do zadań Referatu Postępowania Podatkowego należy m.in.:

- prowadzenie postępowań podatkowych, w tym w sprawach wysokości nadpłaty.

Do zadań Referatu Kontroli Podatkowej należy m.in.:

- prowadzenie kontroli podatkowej.

Do zadań Działu Rachunkowości należy m.in.:

- prowadzenie ewidencji zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków i opłat,
- dokonywanie rozliczeń z tytułu nadpłat oraz wydawanie postanowień w tym zakresie.

2.2 Procedury wewnętrzne dotyczące kontrolowanego zakresu

Podstawowymi dokumentami w zakresie weryfikacji zeznań za 2021 r., w tym zeznań z wykazaną nadpłatą w podatku dochodowym od osób fizycznych były:

- 1) Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie procesu obsługi zeznań podatkowych dla podatku dochodowego od osób fizycznych za 2021 r.” oraz
- 2) „Wytyczne do czynności sprawdzających” z 2021 r.

Pierwszy z powołanych dokumentów zawierał informacje dot. m.in. obsługi danych aktualizowanych w zeznaniu podatkowym, zmiany w przepisach podatkowych obowiązujące w 2021 r., tryb postępowania z zeznaniami błędnymi pod względem formalnym i rachunkowym, terminy do zwrotów nadpłat.

W drugim dokumencie, odnośnie weryfikacji zeznań z wykazaną nadpłatą w podatku dochodowym od osób fizycznych, wskazano m.in., że: w zakresie weryfikacji prawidłowości korzystania przez podatników z ulg wskazanych w podatku dochodowym od osób fizycznych można prowadzić czynności sprawdzające m.in.:

- w trakcie akcji zeznań – dla złożonych dokumentów ze statusem błędny,
- w oparciu o wyniki raportów generowanych z dostępnych systemów np. z aplikacji e - ORUS,
- w oparciu o weryfikacje informacji otrzymywanych za pośrednictwem aplikacji WAIPB.

Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy danych posiadanych przez organ podatkowy, w przypadku występujących dalszych nieprawidłowości należy skontaktować się z podatnikiem celem ich wyjaśnienia. W toku prowadzonych czynności sprawdzających należy wezwać podatnika do udzielenia odpowiedzi, niezbędnych wyjaśnień lub zażądać dostarczenia dokumentów koniecznych do ustalenia stanu faktycznego i potwierdzających prawo do skorzystania z danej ulgi.

Jako działania dodatkowe, mogą być również wysyłane pisma behawioralne do podmiotów informujące o ulgach przewidzianych w przepisach prawa.

W dokumencie tym, jako przykłady dobrych praktyk w zakresie weryfikacji zeznań w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2021 r. wymieniono m.in. działania mające na celu weryfikację ulg podatkowych i korzystanie w tym zakresie z raportów dotyczących:

- podatników, którzy w złożonych zeznaniach podatkowych wykazali ulgę prorodzinną na to samo dziecko,
- podatników wykazujących w złożonych zeznaniach podatkowych odliczenia od podatku ulgi prorodzinnej przy jednoczesnym złożeniu przez dziecko zeznania podatkowego, w którym wykazało dochód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym, z wyjątkiem renty rodzinnej uwzględnienie w opcjach raportu „przychodu wolnego dziecka” i bloku PIT-11,

- podatników, którzy w złożonych zeznaniach podatkowych skorzystali z odliczenia ulgi prorodzinnej na jedno dziecko, przy jednoczesnym przekroczeniu kryterium dochodowego wynoszącego: 112 000 zł – w przypadku podatnika pozostającego cały rok podatkowy w związku małżeńskim (dochody podatnika i jego małżonka), 112 000 zł – w przypadku podatnika będącego osobą samotnie wychowującą dzieci, 56 000 zł w przypadku podatnika niepozostającego w związku małżeńskim, w tym również przez część roku,
- podatników, którzy w złożonych deklaracjach wykazali dzieci z błędnym numerem PESEL,
- podatników, którzy w złożonych zeznaniach skorzystali z odliczenia darowizn wynikających z odrębnych ustaw, dla których wymagane jest posiadanie w ciągu dwóch lat sprawozdań od obdarowanych z zakresu wykorzystania przekazanych darowizn,
- podatników, którzy w złożonych zeznaniach PIT-39 wykazali kwotę dochodu zwolnionego celem ustalenia wywiązania się przez nich z obowiązków wynikających z art. 30e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- podatników dokonujących błędnego odliczenia strat z lat ubiegłych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w zeznaniach podatkowych,
- podatników dokonujących wspólnego rozliczenia z małżonkiem, którzy jednocześnie zawarli umowę wprowadzającą ustrój rozdzielności majątkowej,
- podatników dokonujących wspólnego rozliczenia z małżonkiem, przy jednoczesnym posiadaniu otwartego obowiązku w podatkach: PPE, PPL, KP (z wyłączeniem najmu poza działalnością gospodarczą),
- podatników, którzy mimo ciążącego obowiązku nie złożyli zeznań podatkowych PIT, PPE, PPL,
- podatników, którzy wykazali odliczenie ulgi termomodernizacyjnej,
- odliczeń ulgi na internet,
- podatników w zakresie przekroczenia limitu wpłat na IKZE,
- podatników, którzy nie wykazali i nie rozliczyli lub błędnie rozliczyli w złożonych zeznaniach podatkowych dochody udokumentowane informacjami PIT-8C, PIT-11, PIT-40,
- podatników, którzy nie wykazali i nie rozliczyli lub błędnie rozliczyli w złożonych zeznaniach podatkowych dochody uzyskane z tytułu pracy poza granicą kraju – weryfikacja realizowana jest w oparciu o informacje zawarte w aplikacji WAIPB i POLTAX PLUS,
- korzystanie w celu weryfikacji prawidłowości złożonych zeznań PIT-28 z wykazanymi przychodami z najmu z raportów w zakresie podatników, który wykazali błędną stawkę podatku PPE (8,5%) od przychodów o wartości powyżej 100.000 zł.

W badanym okresie w Urzędzie Skarbowym w Krotoszynie nie obowiązywała procedura wewnętrzna w zakresie tematu kontroli instytucjonalnej.

Obowiązywała wówczas wewnętrzna procedura postępowania nr 2/2022 w sprawie wprowadzenia do stosowania dokumentu „Procedury obsługi i obiegu dokumentów podlegających księgowaniu”, która odnosiła się do technicznego postępowanie z dokumentami.

Wg wyjaśnień Organu, w zakresie tematu kontroli stosowane były „Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie procesu obsługi zeznań podatkowych dla podatku dochodowego od osób fizycznych za 2021 rok” ze stycznia 2022 roku.

Odnosnie weryfikacji zeznań w podatku dochodowym od osób fizycznych z wykazaną nadpłatą, Urząd wskazał, że czynności sprawdzające w powyższym zakresie realizowane były zasadniczo przez pracowników Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA). Zeznania podatkowe nieprawidłowe w zakresie formalnym i rachunkowym złożone przez podatników w formie elektronicznej lub w formie papierowej, były przekazywane z komórek SOB i SER do SKA, w której podejmowane były czynności analityczne i sprawdzające, mające na celu dalszą obsługę zeznań. Działania te podejmowane były przez wszystkich pracowników komórki SKA łącznie z kierownikiem (8 osób).

Ponadto, z uwagi na terminy i znaczną ilość dokumentów wymagających poprawy, proces wyjaśniania błędnych zeznań za 2021 r. wspomagali pracownicy innych komórek, m.in. byłej komórki SKP obecnie (SPO1 - 4 osoby).

Po zakończeniu czynności analitycznych i sprawdzających, w przypadku zeznań z wykazaną nadpłatą podatku, informacja o możliwości zwrotu nadpłaty była niezwłocznie przekazywana do komórki rachunkowości.

Wynik przeprowadzonych czynności sprawdzających był odnotowywany w dedykowanym systemie Zisar Plus.

Powyższe postępowanie było zgodne z zasadami, o których mowa w „Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie procesu obsługi zeznań podatkowych dla podatku dochodowego od osób fizycznych za 2021 rok”.

Odnosnie do kryteriów weryfikacji zeznań Urząd wyjaśnił, że proces typowania odbywał się przede wszystkim na poziomie centralnym, tj. m.in. na podstawie raportów przekazywanych przez Ministerstwo Finansów i IAS w Poznaniu oraz za pomocą Modułu Zarządzania Analizami (MZA), który umożliwia dystrybucję z poziomu centralnego list typowań brutto (LTB) jak również gromadzenie informacji zwrotnych oraz raportowanie wyników do MF.

Osoby, które w urzędzie weryfikują rozbieżności z udostępnionych w MZA list typowań, to pracownicy komórki SKA.

Do każdej analizy zamieszczonej w MZA Ministerstwo Finansów przesyła do IAS opis analizy, który po weryfikacji formalnej przesyłany jest do naczelników urzędów skarbowych, właściwych dla wytypowanych podmiotów.

Czynności weryfikacyjne prowadzone wobec podatników z LTB są zaewidencjonowane w systemie ZISAR PLUS moduł CZYNNOŚCI SPRAWDZAJĄCE. Dodatkowo, do MZA wprowadzana jest informacja zwrotna. Każda analiza ma wyznaczony termin realizacji.

Pracownicy IAS mają podgląd na wszystkie przekazane przez MZA wyniki typowań, a na około 2 tygodnie przed wyznaczonym terminem realizacji, przypominają o zbliżającym się terminie wprowadzenia informacji zwrotnej do dedykowanej funkcjonalności MZA.

Ponadto, mając na uwadze założenia Planu Działalności Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu na 2021 rok, Szczegółowy opis konstrukcji wskaźników na rok 2022 oraz „Wytyczne do czynności sprawdzających” z 2021 r., na podstawie analiz własnych podejmowane były czynności w obszarach, gdzie istnieje prawdopodobieństwo uzyskania największych kwot uszczupień. Przykładem są czynności podjęte wobec podmiotów, które wykazały ulgę termomodernizacyjną powyżej 2 lat. Poza tym, w miarę możliwości czasowych i kadrowych, pracownicy SKA podejmowali czynności wobec osób:

- dokonujących wspólnego rozliczenia z małżonkiem w przypadku, gdy podatnik lub jego małżonek stosuje przepisy dotyczące podatku liniowego lub przepisy ustawy o ryczałcie,
- samotnie wychowujących dzieci,
- korzystających z ulgi na dzieci,
- korzystających z ulgi dla pracujących seniorów,
- korzystających z ulgi rehabilitacyjnej,
- korzystających z ulgi na Internet,
- odliczających darowizny,
- nieskładających w ustawowym terminie zeznań.

Podstawowym działaniem w zakresie weryfikacji zeznań rocznych były i są czynności sprawdzające.

Typowanie do kontroli podatkowej lub postępowań podatkowych następowało na podstawie wyników przeprowadzonych analiz, w przypadkach, gdy istniało duże prawdopodobieństwo nieprawidłowości, bądź konieczność weryfikacji rozliczeń podatnika w ramach kontroli podatkowej, czy postępowań.

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownik SKA z 23 i 24 listopada 2023 r., typowanie własne w zakresie zeznań PIT za 2021 r. odbyło się za pomocą analiz baz danych, systemów m.in. aplikacji e-ORUS, podsystemu KONTROLA, czynności i analiz prowadzonych w innych podatkach, informacji sygnałnych z innych komórek oraz donosów i anonimów.

- Raport w aplikacji e-ORUS-ścieżka: e-ORUS Wymiar- Odliczenia
- Raport w aplikacji e-ORUS- ścieżka: e-ORUS -Wymiar- Weryf
- Raport termomodernizacja
- Podejmowano również czynności w zakresie podatników nieskładających zeznań w ustawowym terminie.
- 2 czynności podjęto na podstawie anonimowej informacji w zakresie ulgi na dziecko,
- 1 czynność - na podstawie informacji z innej komórki dot. upadłości konsumenckiej podatników (wspólne zeznanie) - WUSZ 2.282,00 zł.

Czynności sprawdzające dot. ulgi na dzieci oraz osób samotnie wychowujących dzieci za 2021 r., ulgi termomodernizacyjnej, zostały również przeprowadzone jako rozszerzenie czynności sprawdzających za 2019 r. i 2020 r.

Ponadto, w trakcie weryfikacji informacji otrzymywanych za pośrednictwem aplikacji WAIPB o dochodach zagranicznych podatników, w przypadku możliwości zidentyfikowania małżonka osoby pracującej za granicą, weryfikowane były dochody wspólne małżonków, w przypadku odliczania ulgi na dzieci, tzn. czy dochód małżonków nie przekracza limitu 112 000 zł, przy odliczaniu ulgi na 1 dziecko.

3. Dane statystyczne

Liczba deklaracji/korekt złożonych za 2021 z wykazaną nadpłatą				Liczba ogółem
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	29 841
26 739	1 986	416	700	

Kwota do zwrotu wynikająca z deklaracji/korekt z wykazaną nadpłatą				Kwota ogółem
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	31 508 523
20 869 219	5 263 644	4 988 125	387 535	

Kwota zwróconych nadpłat za 2021 r.				Kwota ogółem
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	29 954 051,63
20 763 447,52	5 090 540,44	3 803 544,56	296 519,11	

Podatek	Kod formularza	Liczba złożonych zeznań ogółem	Liczba złożonych zeznań elektronicznie
PIT	PIT-37	34 928	32 554
PIT	PIT-36	3 964	3 512
PPE	PIT-28	3 224	2 729
PPL	PIT-36L	1 078	1 053
SUMA		43 194 w tym zeznań z nadpłatą 29 690	39 848

Liczba przeprowadzonych czynności sprawdzających w stosunku do deklaracji za 2021 r. z wykazaną nadpłatą*				
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	Łącznie
235	122	60	46	461 – 2 wnioski na dzień 9.10.2023 są w trakcie weryfikacji

*Wykazane dane w tabeli dotyczą tylko czynności przeprowadzonych w stosunku do korekt zeznań za 2021 roku w związku ze złożonymi i zaewidencjonowanymi w SZD wnioskami o stwierdzenie nadpłaty za 2021 rok.

System ZISAR PLUS, który służy do ewidencjonowania czynności sprawdzających nie pozwala (brak narzędzia - raportu) na ustalenie liczby przeprowadzonych czynności sprawdzających w stosunku do deklaracji za 2021 r. z wykazaną nadpłatą, ponieważ przy rejestrowaniu czynności nie wskazuje się czy dotyczy deklaracji:

- ze zwrotem – nadpłatą,

- z kwotą do zapłaty,
- zerowej.

Liczba przeprowadzonych/wszczętych postępowań w związku z nadpłatą wynikająca z deklaracji/korekty deklaracji za 2021 r.				
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	łącznie
1	0	0	0	1

Liczba przeprowadzonych/wszczętych kontroli dotyczących deklaracji/korekt deklaracji za 2021 r. z wykazaną nadpłatą				
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	łącznie
0	0	0	0	0

Liczba skorygowanych zeznań z wykazaną nadpłatą za 2021 r. w trybie art. 274 Ordynacji podatkowej				
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	łącznie
29				Liczba przeprowadzonych korekt z urzędu 29, raport o dokumentach wystawionych przez organy podatkowe ORD-IO

4 Czynności sprawdzające

Z 16 spraw wyłonionych do kontroli (próba opisana w pkt. 1.1 niniejszego Wystąpienia) przeprowadzone czynności dotyczyły:

- 1) zeznań PIT – 37 za 2021 r.: 7 spraw (w tym 5 złożonych indywidualnie i 2 złożone wspólnie z małżonkiem),
- 2) zeznań PIT-37 za lata 2020 – 2021: 2 sprawy (w tym 1 złożone indywidualnie i 1 złożone wspólnie z małżonkiem),
- 3) zeznań PIT – 36 za 2021 r.: 4 sprawy (w tym 1 złożone indywidualnie, 2 złożone wspólnie z małżonkiem, 1 rozliczone ze zmarłym małżonkiem),
- 4) zeznań PIT – 36 za lata 2020 – 2021: 1 sprawa (zeznanie złożone wspólnie z małżonkiem),
- 5) zeznań PIT – 36L za 2021 r.: 1 sprawa,
- 6) zeznań PIT – 28 za lata 2021 – 2022: 1 sprawa.

Kontrolowane sprawy obejmowały weryfikację:

- ulgi termomodernizacyjnej (w 5 sprawach),
- ulgi prorodzinnej (w 3 sprawach),
- ulgi rehabilitacyjnej (w 2 sprawach),
- prawa do wspólnego rozliczenia (w 2 sprawach)
- prawidłowości rozliczenia ze zmarłym małżonkiem (w 1 sprawie),

- niezgodności w odniesieniu do informacji o dochodach podatnika (PIT-11, PIT-11C – w 3 sprawach),
- błędnie wykazanych zaliczek (w 2 sprawach),
- błędów rachunkowych (w 3 sprawach),
- błędów formalnych (w 1 sprawie),
- rozliczenia najmu prywatnego (w 1 sprawie).

Czynności w sprawach podejmowano bez zbędnej zwłoki (co szerzej opisano w pkt. odnośnie do terminowości działania Urzędu). Pierwszym kontaktem – w odniesieniu do zeznań, u których termin do zwrotu nadpłaty nie upłynął – był kontakt telefoniczny.

W sprawach, w których, pomimo podjętych prób, nie udało się nawiązać kontaktu telefonicznego, sporządzano wezwania pisemne (2 sprawy).

Wezwania pisemne zostały sporządzone prawidłowo. W dokumentach wskazano nazwę i adres organu, imię i nazwisko osoby wzywanej, w jakiej sprawie osoba jest wzywana, tryb złożenia wyjaśnień (mailowo, osobiście po wcześniejszym umówieniu się lub listowo), termin, do którego żądanie powinno być spełnione, skutki prawne niezastosowania się do wezwania. Wezwania zostały podpisane przez osoby uprawnione.

W przypadku niekompletnych wyjaśnień lub materiału dowodowego oraz nieprawidłowo sporządzonych korekt zeznań po wezwaniu telefonicznym lub pisemnym, niezwłocznie kontaktowano się z podatnikami i informowano o nieprawidłowościach. W 15/16 skontrolowanych spraw, efektem podjętych działań Urzędu, było złożenie korekty zeznania podatkowego.

W 1/16 przypadków, po dokonanej analizie dokumentów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Weryfikacja zastosowanych ulg

Urząd zgromadził kompletny materiał dowodowy w zakresie weryfikacji zastosowanych przez podatników ulg podatkowych.

Ulga termomodernizacyjna:

Określona w art. 26h ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej ustawa PIT), zgodnie, z którym podatnik będący właścicielem lub współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego ma prawo odliczyć od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2, wydatki poniesione w roku podatkowym na materiały budowlane, urządzenia i usługi, związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w tym budynku, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, które zostanie zakończone w okresie 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek.

Dokonując weryfikacji prawidłowości skorzystania z ulgi termomodernizacyjnej Urząd zwracał się do podatników o przedłożenie dokumentów:

- potwierdzających własność lub współwłasność budynku mieszkalnego (np. akt notarialny nabycia nieruchomości w postaci budynku mieszkalnego jednorodzinnego, decyzja w sprawie podatku od nieruchomości, umowa darowizny),

- faktur wystawionych przez czynnych podatników VAT na wydatki poniesione w związku z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego,
- dotyczących otrzymanych dotacji w związku z realizowanym przedsięwzięciem termomodernizacyjnym, bądź oświadczeń podatników o nieotrzymaniu dotacji.

Najczęstsze błędy przy rozliczeniu przedmiotowej ulgi dotyczyły ponownego ujęcia kwot do odliczenia z lat poprzednich. Natomiast warunki do korzystania z ulgi zostały spełnione.

Ulga prorodzinna

Prawo do odliczenia od podatku kwoty ulgi prorodzinnej (zgodnie z art. 27f ustawy PIT) przysługuje jeżeli m.in.:

- w stosunku do małoletniego dziecka:
  - wykonywano władzę rodzicielską (dzieci własne i przysposobione),
  - pełniono funkcję opiekuna prawnego, jeżeli opiekun ten zamieszkiwał z dzieckiem,
  - sprawowano opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą,
- utrzymywano pełnoletnie dzieci:
  - do ukończenia 25 roku życia uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe, obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innym państwie, jeżeli dzieci te nie uzyskały:
    - dochodów, z wyjątkiem renty rodzinnej, podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 (według skali podatkowej) lub art. 30b (kapitały pieniężne) lub
    - przychodów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 (ulga dla młodych) i 152 (ulga na powrót) w łącznej wysokości przekraczającej dwunastokrotność kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego,

Za dochód dziecka rozumie się przychód pomniejszony o koszty uzyskania przychodu (bez uwzględnienia zapłaconych w roku podatkowym składek na ubezpieczenie społeczne i straty z lat poprzednich).

Odliczenie przysługuje, jeżeli wykonywano władzę rodzicielską, pełniono funkcję opiekuna prawnego lub sprawowano opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej wyłącznie w stosunku do jednego małoletniego dziecka i jednocześnie dochody rodzica lub opiekuna prawnego nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty:

- 112 000 zł w przypadku, gdy pozostawano przez cały rok podatkowy w związku małżeńskim,
- 112 000 zł w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko,
- 56 000 zł w przypadku niepozostawania w związku małżeńskim, w tym również przez część roku.

Ponieważ w sprawach objętych kontrolą, błędy dotyczyły przekroczenia: limitu dochodów rodziców pozostających w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy oraz limitu dochodów przez pełnoletnie dziecko; Urząd weryfikował głównie łączny dochód wynikający z informacji o dochodach wystawionych zarówno na rodziców jak i na dzieci, z tytułu wychowania których rozliczono ulgę oraz odpisy aktów urodzenia dzieci.

Ulga rehabilitacyjna

Warunki skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej reguluje art. 26 ust. 1 pkt 6, ust. 7-7g, ust. 13a, ust. 15 ustawy PIT.

Z ulgi można skorzystać, w przypadku posiadania m.in.:

- orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach, lub
- decyzji, która przyznaje rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną, albo
- orzeczenie o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydanego na podstawie odrębnych przepisów, albo
- orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przez właściwy organ na podstawie odrębnych przepisów, które obowiązywały do 31 sierpnia 1997 roku.

Wydatki na cele rehabilitacyjne odlicza się:

- od dochodu, który jest opodatkowany według skali podatkowej albo
- przychodu, który jest opodatkowany ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Wydatki te dzielą się na:

- Nielimitowane – do odliczenia cała kwota poniesionego wydatku,
- limitowane – do odliczenia kwota, która uwzględnia „górną” lub „dolną” limit kwotowy.

W ramach wydatków limitowanych można odliczyć m.in. koszty na:

- zakup leków, jeżeli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować stale lub czasowo te leki. W tym przypadku odliczeniu podlegają wydatki w wysokości różnicy pomiędzy wydatkami faktycznie poniesionymi w danym miesiącu, a kwotą 100 zł.
- używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16. roku życia - maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2 280 zł.

W jednej z kontrolowanych spraw, Urząd zwrócił się do podatnika o przedstawienie faktur na zakup leków oraz orzeczenia o niepełnosprawności – poniesione wydatki oraz uprawnienie podatnika do skorzystania z ulgi nie budziły wątpliwości, jednak odliczono kwotę wyższą niż należna.

W kolejnej sprawie podatnika zobligowano do przedłożenia orzeczenia o niepełnosprawności oraz dowodu rejestracyjnego pojazdu. Błąd w sprawie polegał na odliczeniu wydatków od podatku, zamiast od dochodu.

Wspólne rozliczenie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o PIT, małżonkowie podlegający obowiązkowi podatkowemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, między którymi istnieje przez cały rok podatkowy wspólność majątkowa, pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy mogą być, z zastrzeżeniem ust. 8, na wspólny wniosek wyrażony w zeznaniu podatkowym, opodatkowani łącznie od sumy swoich dochodów określonych zgodnie z art. 9 ust. 1 i 1a, po uprzednim odliczeniu, odrębnie przez każdego z małżonków, kwot określonych w art. 26, art. 26e

i art. 26h; w tym przypadku podatek określa się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków.

W kontrolowanej sprawie, u jednego z małżonków 31 sierpnia 2021 r. ogłoszono upadłość konsumencką.

Zgodnie z art. 124 ust. 1 Prawa upadłościowego, z dniem ogłoszenia upadłości jednego z małżonków powstaje między małżonkami rozdzielność majątkowa. Powyższy skutek wynika również z art. 53 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, według którego rozdzielność majątkowa powstaje z mocy prawa w razie ogłoszenia upadłości jednego z małżonków i ustaje dopiero wraz z zakończeniem jego postępowania upadłościowego.

W związku z powyższym, w sprawie brak było możliwości wspólnego opodatkowania małżonków.

Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy PIT, wniosek o łączne opodatkowanie dochodów małżonków, między którymi istniała w roku podatkowym wspólność majątkowa, może być także złożony przez podatnika, który pozostawał w związku małżeńskim w roku podatkowym, a jego małżonek zmarł w trakcie roku podatkowego albo zmarł po upływie roku podatkowego przed złożeniem zeznania podatkowego za ten rok.

W jednej ze spraw złożono zeznanie wspólnie ze zmarłym małżonkiem, jednak jako pierwszy na zeznaniu wykazany był zmarły małżonek, który nie mógł złożyć wniosku o wspólne opodatkowanie małżonków.

Błędy w pozostałych kontrolowanych sprawach polegały na: wykazaniu niepełnych kwot uzyskanych dochodów w zeznaniach, błędnie wykazanych zaliczkach, błędach rachunkowych i formalnych. Najem prywatny został rozliczony prawidłowo.

Nieprawidłowości

W dwóch sprawach stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku kompleksowej weryfikacji zeznania.

W zakresie jednego z rozliczeń rocznych [sprawa nr (...), NIP (...)], wezwano telefonicznie podatnika do usunięcia błędów formalnych zeznania. Podatnik rozliczał się jako osoba samotnie wychowująca dziecko i korzystał z ulgi prorodzinnej. Urząd jednak nie weryfikował prawidłowości w zakresie skorzystania z preferencyjnego opodatkowania oraz ulgi podatkowej. W odpowiedzi na pytanie kontrolera o zaniechanie w powyższym zakresie, Urząd wskazał, że weryfikacją tej sprawy zajmował się pracownik kontroli podatkowej, a zgodnie z organizacją pracy urzędu i decyzją zastępcy naczelnika, w okresie kampanii zeznań podatkowych, czynności uproszczone wykonywane przez pracowników innych komórek niż SKA, miały charakter doraźny i odnosiły się wyłącznie do weryfikacji błędów formalnych i rachunkowych (wyjaśnienia kierownika SOB z 16 listopada 2023 r.).

W kolejnej ze spraw [sprawa nr (...), NIP (...)], telefoniczne wezwanie dotyczyło braku możliwości łącznego opodatkowania małżonków, z uwagi na upadłość konsumencką jednego z nich. W zeznaniu zastosowano ponadto odliczenie w związku z ulgą prorodzinną na trójkę dzieci. Urząd nie weryfikował dokonanego odliczenia.

Wyjaśniając taki stan rzeczy wskazano, że czynności w sprawie zostały podjęte na podstawie informacji o wspólnym rozliczeniu małżonków przy ogłoszeniu upadłości konsumenckiej. Informacja ta została przekazana do przez SER mailowo 21 kwietnia 2022 r., a termin zwrotu przypadał na 29 kwietnia 2022 r. Z uwagi na krótki okres do dokonania zwrotu, nie weryfikowano możliwości do skorzystania z ulgi (wyjaśnienia kierownika SKA z 15 listopada 2023 r.).

Kontroler nie uwzględnił powyższych wyjaśnień. Przystępując do czynności sprawdzających w zakresie prawidłowości rozliczenia rocznego, Urząd powinien dokonać kompleksowego sprawdzenia poprawności złożonego dokumentu, a nie ograniczać się do korekty oczywistych błędów. Zaniechanie w powyższym zakresie stanowi nieprawidłowość.

Osoby odpowiedzialne: .... i .... prowadzący czynności sprawdzające, kierownicy komórek SKA i SKP oraz zastępca Naczelnika w ramach sprawowanego nadzoru.

Korekty z Urzędu

Szczegółowej analizie poddano 2 sprawy:

- 1) T.S, NIP (...)
- 2) P.K, PESEL (...)

Zgodnie z art. 274 Ordynacji podatkowej

§ 1. W razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień:

- 1) koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5000 zł;
- 2) zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość.

§ 2. Organ podatkowy:

- 1) uwierzytelnia kopię skorygowanej deklaracji, o której mowa w § 1 pkt 1;
- 2) doręcza podatnikowi uwierzytelnioną kopię skorygowanej deklaracji wraz z informacją o związanej z korektą deklaracji zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty, albo informacją o braku takich zmian, oraz pouczeniem o prawie wniesienia sprzeciwu.

§ 3. Na korektę, o której mowa w § 1 pkt 1, podatnik może wnieść sprzeciw do organu, który dokonuje korekty, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uwierzytelnionej kopii skorygowanej deklaracji. Wniesienie sprzeciwu anuluje korektę.

§ 4. W razie niewniesienia sprzeciwu w terminie, korekta deklaracji, o której mowa w § 1 pkt 1, wywołuje skutki prawne jak korekta deklaracji złożona przez podatnika.

W obu sprawach automatycznie wygenerowano zeznania PIT-37 2 maja 2022 r. Dokumenty zostały wygenerowane z błędem, z uwagi na usterki systemu informatycznego na poziomie Ministerstwa Finansów.

W pierwszym przypadku wg dokumentu podatnikowi przysługiwał łączny zwrot w wysokości 2.308 zł, w tym z tytułu ulgi na dzieci 2.224,08 zł. Wartość ulgi winna wynosić 2.176,94 zł (różnica między obliczonym podatkiem, a odliczonymi składkami na ubezpieczenie społeczne). Powyższe pozostawało bez wpływu na wysokość kwoty do zwrotu.

W drugiej sprawie, zgodnie z dokumentem podatnikowi przysługiwał łączny zwrot w wysokości 1.539,00 zł. Wartość ulgi winna wynosić 1.533,86 zł (różnica między obliczonym podatkiem, a odliczonymi składkami na ubezpieczenie społeczne). Powyższe pozostawało bez wpływu na wysokość kwoty do zwrotu.

W obu przypadkach, skorygowaną z Urzędu kopię zeznania, potwierdzoną za zgodność z oryginałem przekazano wraz z pismem informującym i skutecznie doręczono podatnikom.

W sprawach tych nie wniesiono sprzeciwu.

Dokumentowanie przeprowadzonych czynności:

Najczęstszym kontaktem w kontrolowanych sprawach, był kontakt telefoniczny. Na zakończenie czynności sprawdzających sporządzano adnotację lub protokół bądź odrębną notatkę na wydruku z Karty Czynności Sprawdzających (z Zisar Plus), które przedstawiały przebieg i wynik sprawy.

Kontakt z podatnikiem odzwierciedlano w Kartach Czynności Sprawdzających, jednak w zdecydowanej większości przypadków informacje te były niepełne.

Wezwania pisemne zostały sporządzone prawidłowo. W dokumentach wskazano nazwę i adres organu, imię i nazwisko osoby wzywanej, w jakiej sprawie osoba jest wzywana, tryb złożenia wyjaśnień (mailowo, osobiście po wcześniejszym umówieniu się lub listowo), termin do którego żądanie powinno być spełnione, skutki prawne niezastosowania się do wezwania. Wezwania zostały podpisane przez osoby uprawnione.

W sprawach, w których zeznania korygowano z urzędu, pisma informujące sporządzono poprawnie zgodnie z ulgą językową, wyjaśniając powody dokonanej korekty oraz pouczono o prawie do wniesienia sprzeciwu, wskazano prawidłową podstawę prawną.

Nieprawidłowości

W przypadku wezwań telefonicznych (13/16 spraw) nie sporządzano adnotacji pisemnych bądź nie odnotowywano w KCS Zisar Plus pełnych informacji, wskazanych w art. 159 § 1 pkt 1-6 Ordynacji podatkowej.

Zastosowanie wezwania telefonicznego (e-mailowego) nie zwalnia organu podatkowego od zachowania wymogów, które powinno zawierać każde wezwanie, z wyjątkiem podpisu pracownika organu podatkowego (tj. wymogów określonych w art. 159 § 1 pkt 1-6 Ordynacji podatkowej).

W istocie w art. 159 nie ma mowy o konieczności sporządzenia notatki z wezwania przy użyciu środków łączności. Należy mieć jednak na uwadze treść przepisów art. 177 § 1 Ordynacji podatkowej, który reguluje konieczność sporządzania adnotacji z czynności mających znaczenie dla sprawy, którymi bez wątplenia są wezwania przez telefon.

Zatem, aby adnotacja była pełna, należy przywołać treść przekazanego przez telefon wezwania wraz z wyznaczonym czasem oczekiwania na wykonanie przez podatnika żądanej czynności oraz pouczeniem o skutkach jej niewykonania. Powyższe dane muszą być zawarte w Zisar Plus.

Konieczność sporządzenia adnotacji z wezwania telefonicznego, zawierające ww. dane wynika również ze „Standardów dotyczących wyjaśnień i wezwań”, Warszawa maj 2017 r. (pkt III.1). Powyższe braki stanowią nieprawidłowość, za którą odpowiedzialność ponoszą pracownicy rejestrujący przebieg czynności oraz ich bezpośredni przełożeni w ramach sprawowanego nadzoru.

Podczas trwania kontroli instytucjonalnej, Urząd opracował szablon wezwania przy użyciu środków łączności, który jest już wykorzystywany przy rejestracji spraw w Zisar Plus.

W 3/16 skontrolowanych spraw sporządzono protokoły z czynności sprawdzających na podstawie art. 172 Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z wyjaśnieniami Organu, protokoły takie sporządzano w przypadku prowadzenia rozszerzonych czynności sprawdzających, np. w zakresie ulgi termomodernizacyjnej rozlicznej powyżej 2 lat podatkowych.

Stosownie do art. 172 § 1 Ordynacji podatkowej, organ podatkowy sporządza zwięzły protokół z każdej czynności postępowania mającej istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, chyba że czynność została w inny sposób utrwalona na piśmie.

Stosownie do art. 172 § 2 ww. ustawy w szczególności sporządza się protokół:

- 1) przyjęcia wniesionego ustnie podania;
- 2) przesłuchania strony, świadka i biegłego;
- 3) oględzin i ekspertyz dokonywanych przy udziale pracownika organu podatkowego;
- 4) ustnego ogłoszenia postanowienia;
- 5) rozprawy.

Zwrot w szczególności, informuje, że jest to katalog otwarty i w gestii organu jest, czy z danej czynności sporządzi protokół.

Jednak ustawa reguluje zasady sporządzania protokołu i traktuje o konieczności jego odczytania (art. 173 Ordynacji podatkowej).

Protokół sporządza się tak, aby z jego treści wynikało, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał, kto i w jakim charakterze był przy nich obecny, co i w jaki sposób w wyniku tych czynności ustalono i jakie uwagi zgłosiły obecne osoby.

Protokół odczytuje się wszystkim osobom obecnym, biorącym udział w czynności urzędowej, które powinny następnie protokół podpisać. Odmowę lub brak podpisu którejkolwiek osoby należy omówić w protokole.

Sporządzony w sprawach protokół nie zawierał wszystkich informacji z art. 173 O.p., dlatego nie można przyjąć, że dokumenty zostały sporządzone zgodnie z art. 172 Ordynacji podatkowej. Przedłożone dokumenty były notatkami z przeprowadzonych czynności sprawdzających.

Powyższe uznano za uchybienie.

Kontrole podatkowe prowadzone w zakresie zeznań w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2021 r.

Zgodnie z informacjami Urzędu, komórka kontroli podatkowej nie prowadziła spraw w związku z wykazaną nadpłatą w zeznaniach rocznych w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2021 r.

Jak wykazano powyżej, weryfikacja w tym zakresie opierała się na prowadzeniu czynności sprawdzających.

Urząd podkreślił, że mając na uwadze założenia Planu Działania – Mierniki w zakresie „Efektywności kontroli podatków” wskazane przez MF w „Szczegółowym opisie konstrukcji wskaźników” na rok 2023 i rok 2022, do kontroli podatkowej typuje się (po uzgodnieniu z kierownikiem komórki kontroli i Z-cą NUS) podmioty, wobec których przewidywany WUSZ jest powyżej kwoty 5 000 zł obecnie, a na 2022 r. powyżej 3 000 zł.

W zakresie rozliczeń w PIT za 2021 r. komórka SKA wytypowała do przeprowadzenia kontroli podatkowej 3 podmioty:

- 1) R.N, NIP (...) – wniosek z 19 kwietnia 2022 r., zakres kontroli: Wywiązanie się z obowiązku rozliczenia z budżetem z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów ewidencjonowanych (PPE za okres 2021) – wynik kontroli: pozytywna – kontrola zakończona 10 listopada 2022 r.
- 2) K.K, NIP (...) – wniosek z 18 kwietnia 2023 r., zakres kontroli: Prawidłowość i rzetelność rozliczenia z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego w wysokości 19% pobranego od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej za 2021 r. (PPL za okres 2021) – wynik kontroli: pozytywna – kontrola zakończona 12 października 2023 r.
- 3) M.K, NIP (...) – wniosek z 30 czerwca 2023 r., zakres kontroli: Prawidłowość i rzetelność rozliczenia z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych za 2021 r. (PIT za okres 2021) – kontrola w toku (strata).

Żadna z ww. spraw nie dotyczyła wykazanej w zeznaniu nadpłaty w podatku dochodowym od osób fizycznych, w związku z czym odstąpiono od oceny tego zagadnienia.

Postępowanie podatkowe

W zakresie rozliczeń w PIT za 2021 r. komórka SKA wytypowała do przeprowadzenia postępowania podatkowego podmiot:

- 1) R.P, PESEL (...) - wniosek z 2 listopada 2022 r. nr 3013-SKA.4031.31.2022.1, w zakresie niesłusznie odliczonej ulgi na dziecko w zeznaniu podatkowym PIT-37 za 2021 rok, postępowanie zostało wszczęte 23 listopada 2022 r., wynik postępowania – decyzja z 20 lutego 2023 r., kwota wymiaru 1 111,68 zł.

Sprawę przyjęto do kontroli.

Komórka SKA sporządziła 2 listopada 2022 r. wniosek do Referatu Postępowania Podatkowego z prośbą o przeprowadzenie postępowania podatkowego u ww. podatnika. Sprawa została zlecona przez Ministerstwo Finansów w Module Zarządzania Analizami. Komórka SKA podkreśliła, że nie może nawiązać kontaktu z podatnikiem, a z informacji zamieszczonych w MZA wynika, że syn podatnika, na którego rozliczono ulgę prorodzinną uzyskał przychód ponad ustawowy limit (55.204,80 zł).

W następstwie wniosku SKA, postanowieniem z 4 listopada 2022 r. wszczęto postępowanie podatkowe w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2021 r. (doręczenie zastępcze). Strona nie uczestniczyła w postępowaniu, nie skorzystała również z praw wynikających z art. 200 Ordynacji podatkowej (cała korespondencja doręczona zastępczo). W wyniku przeprowadzonego postępowania, decyzją z 20 lutego 2023 r., nr (...)

określono podatnikowi zobowiązanie podatkowe w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2021 r. w wysokości 1.111,68 zł.

Decyzja została prawidłowo sporządzona, zawierała wszystkie elementy, o których mowa w art. 210 Ordynacji podatkowej: oznaczenie organu podatkowego, datę jej wydania, określenie strony, powołanie podstawy prawnej, wskazanie rozstrzygnięcia wraz z jego uzasadnieniem, pouczenie o trybie odwoławczym oraz podpis osoby upoważnionej. Postępowanie zostało wszczęte i przeprowadzone bez zbędnej zwłoki.

Mając na uwadze poczynione ustalenia w zakresie czynności sprawdzających, w tym korekt zeznań z urzędu oraz postępowania podatkowego, obszar czynności podejmowanych w zakresie weryfikacji zeznań w podatku dochodowym od osób fizycznych oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Terminowość podejmowanych czynności sprawdzających

Zagadnienie oceniono na podstawie 18 spraw opisanych w pkt. 2 niniejszego Wystąpienia pokontrolnego.

1	2	3	4	5	6
l.p.	Data złożenia/wygenerowania zeznania lub otrzymania pisma będącego podstawą do podjęcia czynności	Data podjęcia czynności w sprawie	Data złożenia korekty zeznania/wystania informacji o korekcie z urzędu lub zakończenia czynności	Czasookres pomiędzy kolumną 2 i 3.	Czasookres pomiędzy kolumną 3 i 4
1.	3 marzec 2022 r.	21 marzec 2022 r.	23 marzec 2022 r.	18 dni	2 dni
2.	2 maj 2022 r.	25 maj 2022 r.	25 maj 2022 r.	20 dni	0 dni
3.	24 marzec 2022 r.	31 marzec 2022 r.	1 kwiecień 2022 r.	7 dni	1 dzień
4.	25 kwiecień 2022 r.	26 kwiecień 2022 r.	30 kwiecień 2022 r.	1 dzień	4 dni
5.	29 kwiecień 2022 r.	17 maj 2022 r.	25 maj 2022 r.	18 dni	8 dni
6.	26 kwiecień 2022 r.	5 maj 2022 r.	6 maj 2022 r.	9 dni	1 dzień
7.	28 czerwiec 2022 r. (pismo płatnika)	5 lipiec 2022 r.	11 lipiec 2022 r.	7 dni	6 dni
8.	31 maj 2022 r.	17 lipiec 2022 r.	17 lipiec 2022 r.	47 dni	0 dni
9.	21 kwiecień 2022 r.	27 kwiecień 2022 r.	28 kwiecień 2022 r.	6 dni	1 dzień
10.	8 marca 2022 r. (pismo z SOB)	15 marca 2022 r.	3 kwiecień 2022 r.	7 dni	12 dni
11.	22 luty 2022 r.	3 kwiecień 2023 r.	29 sierpień 2023 r.	404 dni	148 dni
12.	21 kwiecień 2022 r. (pismo z SER)	21 kwiecień 2022 r.	24 kwiecień 2022 r.	0 dni	3 dni
13.	3 marzec 2022 r.	22 marzec 2022 r.	31 marzec 2022 r.	19 dni	9 dni
14.	26 lipiec 2023 r. (MZA)	31 lipiec 2023 r.	31 lipiec 2023 r.	5 dni	0 dni
15.	28 marzec 2022 r.	1 kwiecień 2022 r.	13 kwiecień 2022 r.	4 dni	12 dni
16.	31 marzec 2022 r.	1 kwiecień 2022 r.	14 kwiecień	1 dzień	13 dni
17.	2 maj 2022 r.	23 maja 2022 r.	23 maj 2022 r.	21 dni	0 dni
18.	2 maj 2022 r.	23 maja 2022 r.	23 maj 2022 r.	21 dni	0 dni

Na podstawie danych zaprezentowanych w tabeli ustalono, że pierwsze czynności w kontrolowanych sprawach podejmowano średnio po 34 dniach licząc od daty złożenia zeznania lub uzyskania informacji o nieprawidłowościach (615 dni: 18 spraw). Podkreślenia wymaga, że w sprawach z najdłuższym okresem podjęcia pierwszych czynności (pozycja 8 i 11 tabeli), czynności obejmowały kompleksową weryfikację zeznań złożonych za 3 lata podatkowe. Średnia podjęcia pierwszych czynności, z pominięciem tych spraw wyniosła 10 dni (164 dni: 16 spraw).

Sprawy załatwiano średnio w ciągu 12 dni, licząc od dnia podjęcia pierwszej czynności (220 dni: 18 spraw).

Na uwagę zasługuje również fakt, że wszystkie sprawy, w których podjęto czynności przed upływem terminu do zwrotu nadpłaty, zostały również zakończone przed upływem tego terminu.

Reasumując, zagadnienie terminowości podejmowania czynności sprawdzających w zakresie weryfikacji zeznań rocznych z wykazaną nadpłatą, składanych przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, oceniono pozytywnie.

Terminowość i prawidłowość działań podjętych w zakresie zwrotów nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych

Zagadnienie zbadano w oparciu o sprawy wytypowane do kontroli w próbie opisanej w pkt. 1.1 niniejszego Wystąpienia pokontrolnego.

Kontrolę oparto na wyjaśnieniach Urzędu z 16 listopada 2023 r. oraz materiałach źródłowych w postaci postanowień w sprawie zaliczenia nadpłaty i wydruków z systemu Podatnik 360 w zakresie operacji księgowych.

1) D.D, NIP (...)

W zeznaniu PIT-36 za 2021 r. złożonym wspólnie z małżonkiem 16 marca 2022 r. wykazano nadpłatę w kwocie 3.025 zł oraz kwotę dodatkowego zwrotu z tytułu ulgi na dzieci (ULG-1) w wysokości 1.112,04 zł.

Z kwoty tej 200 zł zaliczono na poczet mandatów karnych (2 razy po 100 zł). Pozostałą kwotę przelano na rachunek bankowy.

Urząd wydał 29 marca 2022 r. postanowienie nr (...) w sprawie zaliczenia nadpłaty. Postanowienie wydano na obojga małżonków, wskazano prawidłową podstawę prawną, rozpisano dokładnie kwoty i tytuły zaliczenia nadpłaty oraz wskazano na rozliczenie pozostałej kwoty. Postanowienie podpisała kierownik SER. Postanowienie zawierało pouczenie o prawie podatnika do wniesienia zażalenia.

2) G.A, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-37 za 2021 r. złożonej 25 maja 2022 r. wraz z małżonką, podatnicy wykazali nadpłatę w kwocie 5 zł. Z kwoty tej, 26 maja 2022 r. dokonano przeksięgowania w wysokości 2,34 zł z tytułu zaległości w PIT-37 za 2020 r. Pozostałe 2,66 zł przekazano na konto podatnika 30 czerwca 2022 r. (termin upływał 11 lipca 2022 r.).

W sprawie nie wydano postanowienia o zaliczeniu nadpłaty, wg wyjaśnień US z 16 listopada 2023 r., ze względu na ekonomikę – koszt wysyłki przekraczał kwotę przeksięgowaną.

Brak wydania postanowienia w powyższym zakresie uznano za działanie nieprawidłowe. W dacie przeksięgowania należało wydać postanowienie zgodnie z art. 76a Ordynacji podatkowej oraz wytycznymi Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu 6 lipca 2021 r., Znak sprawy: 3001-IEW3.4020.43.2021 (obowiązującymi na dzień procedowania Organu).

Obecnie, znowelizowany przepis art. 76a Ordynacji podatkowej stanowi, że postanowienie w sprawie zaliczenia nadpłat wydaje się na wniosek podatnika.

3) T.O, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-36 za 2021 r. z 1 kwietnia 2022 r. podatnik wraz z małżonką wykazali kwotę nadpłaty 4.209 zł. Nadpłata została zwrócona 12 maja 2022 r., termin upływał 4 lipca 2022 r.

4) M.B, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-36 za 2021 r. złożonej 10 sierpnia 2022 r., podatnik wykazał kwotę do zwrotu 1.112 zł. Z kwoty tej dokonano przeksięgowania w wysokości 266 zł z datą 30 kwietnia 2022 r. (data złożenia zeznania pierwotnego). Pozostałą kwotę 846 zł przekazano na rachunek bankowy 16 września 2022 r. Termin upływał 26 września 2022 r.

Urząd wydał 16 września 2022 r. postanowienie nr (...) w sprawie zaliczenia nadpłaty. W postanowieniu wskazano prawidłową podstawę prawną, rozpisano dokładnie kwotę i tytuł zaliczenia nadpłaty oraz wskazano na rozliczenie pozostałej kwoty. Postanowienie podpisała kierownik SER. Postanowienie zawierało pouczenie o prawie podatnika do wniesienia zażalenia. Dokument doręczono 20 września 2022 r. Brak uwag.

5) J.K, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-37 za 2021 r. złożonej 25 maja 2022 r. podatnik wykazał nadpłatę w kwocie 253 zł. Wraz z korektą złożono wniosek o stwierdzenie nadpłaty. Kwota została przekazana na rachunek bankowy 30 czerwca 2022 r. Termin zwrotu upływał 25 sierpnia 2022 r. Brak uwag.

W zeznaniu PIT-36 za 2021 r., złożonym 8 marca 2022 r. podatnik wykazał nadpłatę w kwocie 2.373 zł z terminem płatności 22 kwietnia 2022 r. Zwrotu dokonano w terminie 13 kwietnia 2022 r.

6) T.S, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-37 za 2021 r. złożonej 26 maja 2022 r. podatnik wraz z małżonką wykazał nadpłatę w kwocie 307 zł. Wraz z korektą złożono wniosek o stwierdzenie nadpłaty. Kwota została przekazana na rachunek bankowy 4 lipca 2022 r. Termin zwrotu upływał 26 lipca 2022 r. Brak uwag.

7) M.P, NIP (...)

W zeznaniu PIT-37 za 2021 r., złożonym 10 kwietnia 2022 r. podatnik wykazał nadpłatę w kwocie 1.943 zł. Kwotę przekazano na rachunek bankowy 19 kwietnia 2022 r. Termin do zwrotu upływał 25 maja 2022 r. Brak uwag.

8) C.S, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-36 za 2021 r. złożonym 31 maja 2022 r., podatnik wraz z małżonką wykazali łączną kwotę do zwrotu 9.989,35 zł. Kwotę przelano 20 czerwca 2022 r. Termin zwrotu przypadał na 31 lipca 2022 r. Brak uwag.

9) M.S, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-36L za 2021 r. złożonej 28 kwietnia 2022 r., podatnik wykazał kwotę do zwrotu 14.209 zł. Z kwoty tej dokonano przeksięgowania w wysokości 3.300 zł z datą 28 kwietnia 2022 r. (data złożenia korekty zeznania). Pozostałą kwotę 10.909 zł przekazano na rachunek bankowy 10 czerwca 2022 r. Termin upływał 13 czerwca 2022 r.

Urząd wydał 10 czerwca 2022 r. postanowienie nr (...) w sprawie zaliczenia nadpłaty. W postanowieniu wskazano prawidłową podstawę prawną, rozpisano dokładnie kwotę i tytuł zaliczenia nadpłaty oraz wskazano na rozliczenie pozostałej kwoty. Postanowienie podpisała kierownik SER. Postanowienie zawierało pouczenie o prawie podatnika do wniesienia zażalenia. Dokument doręczono 20 czerwca 2022 r.

Brak uwag.

10) M.Z (J), PESEL (...)

W korekcie zeznania PIT-37 za 2021 r. złożonej 3 kwietnia 2022 r., podatnik wskazał kwotę do zwrotu 522 zł. Termin do zwrotu upływał 27 maja 2022 r. Zwrot na rachunek bankowy dokonany został 10 maja 2022 r. Brak uwag.

11) A.K

W zeznaniu PIT-28 za 2021 r. złożonym 22 lutego 2022 r., podatnik wykazał kwotę nadpłaty 1.289 zł. Termin do dokonania zwrotu upływał 8 kwietnia 2022 r. Nadpłata została przekazana na rachunek bankowy 11 marca 2022 r. Brak uwag.

12) M.G, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-37 za 2021 r. złożonej 25 kwietnia 2022 r., podatnik wykazał kwotę nadpłaty 1.665 zł. Termin jej zwrotu przypadał na 9 czerwca 2022 r. Przelewu na rachunek podatnika dokonano 6 czerwca 2022 r. Brak uwag.

13) K.K, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-37 za 2021 r. złożonej 31 marca 2022 r., podatnik wykazał nadpłatę w wysokości 522 zł. Termin zwrotu upływał 15 maja 2022 r. Nadpłatę przekazano na rachunek bankowy 28 kwietnia 2022 r. Brak uwag.

14) J.G, NIP (...)

W zeznaniu PIT-37 za 2021 r. złożonym 16 kwietnia 2022 r., podatnik wykazał kwotę nadpłaty 1.956 zł. Termin zwrotu upływał 31 maja 2022 r. Nadpłata została przekazana na konto podatnika 19 kwietnia 2022 r. Brak uwag.

15) J.K, NIP (...)

W zeznaniu PIT-37 za 2021 r. złożonym 3 marca 2022 r., podatnik wraz z małżonką wykazali kwotę nadpłaty 2.052 zł. Termin zwrotu upływał 19 kwietnia 2022 r. Kwotę przekazano na rachunek bankowy 11 marca 2022 r. Brak uwag.

16) M.N, NIP (...)

W korekcie zeznania PIT-36 za 2021 r., złożonym 14 kwietnia 2022 r., podatnik wraz z małżonką wykazali nadpłatę w kwocie 5.476 zł. Termin do zwrotu upływał 30 maja 2022 r. Kwota została przekazana na rachunek małżonki (jako pierwsza w zeznaniu) 20 kwietnia 2022 r. Brak uwag.

Dodatkowo sprawdzono, czy w przypadku posiadania przez podatnika otwartych spraw w komórce egzekucyjnej, okoliczność ta była uwzględniana podczas zlecenia zwrotu, to jest czy dokonywano zajęcia nadpłat.

W celu sprawdzenia powyższego zagadnienia, posłużono się zestawieniami sporządzonymi przez Urząd: aktywnych w 2022 r. tytułów wykonawczych oraz dat dokonanych zwrotów nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2021 r.

Na podstawie ww. wykazów wyłoniono do kontroli wszystkie podmioty posługujące się NIP z wykazaną kwotą do zwrotu powyżej 5.000 zł (45 podmiotów) oraz wszystkie podmioty posługujące się numerem PESEL z wykazaną kwotą do zwrotu powyżej 1.000 zł (21 podmiotów).

Na podstawie Kart informacyjnych spraw egzekucyjnych zobowiązanego – podsystem ds. niestandardowych raportów POLTAX US, stwierdzono, że u 7 podmiotów w dacie dokonanego zwrotu nadpłaty widniały aktywne tytuły wykonawcze. W oparciu o dane z Podatnika 360 oraz wyjaśnienia Urzędu ustalono, że w sprawach tych z nadpłat podatku rozliczano zaległości z tytułów wykonawczych przed dokonaniem zwrotu.

W przypadku pozostałych podmiotów (59) tytuły wykonawcze były aktywne przed lub po dacie dokonanego zwrotu.

Reasumując, zagadnienie terminowości i prawidłowości rozliczania nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych oceniono pozytywnie. Brak wydania postanowienia o zaliczeniu nadpłaty w 1 ze spraw uznano za zdarzenie incydentalne.

Uprawnienia

Dokonano sprawdzenia posiadanych uprawnień do systemów informatycznych losowo wybranych użytkowników w aplikacjach w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 26 października 2023 r.

Łącznie skontrolowano uprawnienia 9 osób

(...)

Stwierdzono uprawnienia do: Qasyntent, SSP, SZD, c-Strażnik, e-Orus (EZGCZYT, REJCZYT, SLOCZYT), EWIDENCJE US, AutoManager, e-Rezerwacja, EUREKA, K@WA (EA-PRAC), OGNIVO, POCZTA. Pracownik posiada także zdalny dostęp do: ATENA2, EGAPoltax, e-ORUS, INTRANET POZNAŃ, POCZTA, Poltax Plus.

(...)

Stwierdzono uprawnienia do: Qasyntent, SSP, SZD m.in.KIER, c-Strażnik, e-ORUS, ePUAP, MigracjaTW, SIP, AutoManager, DOMENA, EKW, e-Rezerwacja, EUREKA, K@WA, NBP (bez prawa do podpisu), OGNIVO, POCZTA, SSP, WRO-SYSTEM.

Pracownik posiada także zdalny dostęp do: ATENA2, EGAPoltax, e-ORUS, INTRANET POZNAŃ, INTRANET MF, POCZTA, Poltax Plus, SZD.

(...) – do 28 lutego 2023 r. zastępca NUS, od 1 marca 2023 r., główny ekspert skarbowy SEW. Pracownik do 31 stycznia 2023 r. pełnił rolę zastępcy naczelnika. Uprawnienia przydzielone w związku z pełnioną funkcją były sukcesywnie odebrane w okresie od 8 lutego 2023 r. do 28 lutego 2023 r.

Na 26 października 2023 r. stwierdzono uprawnienia pracownika do: Qasystent, SSP, SZD, ePUAP, EWIDENCJE US, DOMENA, e-Rezerwacja, EUREKA, K@WA, POCZTA, ZISAR II.

Pracownik posiada także zdalny dostęp do: ATENA2, e-ORUS, INTRANET MF, INTRANET POZNAŃ, POCZTA, Poltax Plus, Poltax2B Plus, SSP, SZD.

(...)

Stwierdzono uprawnienia do: Qasystent, SSP, SZD, e-moje-raporty, ePUAP, EWIDENCJE US, CSU – Kierownik Jednostki na poziomie US, DOMENA, e-Deklaracje, e-Rezerwacja, EUREKA, KARTA2, MZA, POCZTA, VIES, VIES2-VAT REFUND, WAIPB, WRO-SYSTEM, ZISAR II. Pracownik posiada także zdalny dostęp do: ATENA2, e-ORUS, INTRANET MF, INTRANET POZNAŃ, POCZTA, Poltax Plus, SPED, SSP, SZD, VIES, WRO-SYSTEM.

(...)

Stwierdzono uprawnienia do: Qasystent, SSP, SZD, e-moje-raporty, JPK, e-ORUS, ePUAP, EWIDENCJE US, SIP, ARENEA, AutoManager, BPS, CARWERT, DOMENA, EKW, e-Rezerwacja, EUREKA, KARTA2, MZA, POCZTA, Quick Analytics, SeRCe, S KTI, VIES2-VAT REFUND, WRO-SYSTEM, ZISAR II.

Pracownik posiada także zdalny dostęp do: e-ORUS, POCZTA, Poltax2B Plus, Poltax Plus, SeRCe, SPED, SSP, SZD, WRO-SYSTEM.

(...)

Stwierdzono uprawnienia do: Qasystent, SSP, SZD, e-ORUS, ePUAP, EWIDENCJE US, EKW, e-Rezerwacja, EUREKA, KARTA2, ZEFIR 2, ZISAR II.

(...)

Stwierdzono uprawnienia do: Qasystent, SZD, e-moje-raporty, ePUAP, EWIDENCJE US, SIP, BPS, CEKR, CSU, DOMENA, e-DEKLARACJE, E-Rezerwacja, EUREKA, Hurtownia SPR, KARTA2, K@WA, NBE, POCZTA, SeRCe, SSP, VIES, ZEFIR 2, ZISAR II, APLIKACJA URZEDNIKA.

Pracownik posiada także zdalny dostęp do: APLIKACJA URZEDNIKA, CEKR1, CEKR2, POCZTA, Poltax2B Plus, Poltax Plus, SeRCe, SPED, SSP, SZD, WRO-SYSTEM.

(...)

Stwierdzono uprawnienia do: Qasystent, SZD, Biblioteka Akt, e-moje-raporty, e-ORUS, ePUAP, SFINKS/SZAFIN, CSU, DOMENA, e-Rezerwacja, EUREKA, WHTAX, POCZTA, SeRCe, Terminale płatnicze OnetPortal24 (OP), ZEFIR2, ZISAR II.

Pracownik posiada także zdalny dostęp do: ATENA2, e-ORUS, INTRANET MF, INTRANET POZNAŃ, POCZTA, Poltax2B Plus, Poltax Plus, SeRCe, SSP, SZD, ZEFIR2.

(...)

Stwierdzono uprawnienia do: Qasystent, SZD, Biblioteka Akt, e-moje-raporty, e-ORUS, EWIDENCJE US, CSU – Kierownik jednostki na poziomie US, DOMENA, e-DEKLARACJE, e-REZERWACJA, ESKS 2 – Kierownik oraz pracownik referatu KS w US/UCS, Hurtownia Danych WHTAX, NBE bankowość elektroniczna – operator z prawem do podpisu, SSP, ZEFIR2, ZISAR II.

Pracownik posiada także zdalny dostęp do: ATENA2, e-ORUS, INTRANET MF, INTRANET POZNAŃ, POCZTA, Poltax2B Plus, Poltax Plus, SSP, SZD, ZEFIR2.

W piśmie z 5 grudnia 2023 r., zwrócono się o wyjaśnienie, m.in. posiadania przez wymienionych poniżej pracowników, uprawnień w następujących aplikacjach.

- 1) .... – starszy specjalista SEE: SZD m.in. KIER, DOMENA,
- 2) .... - starszy ekspert skarbowy w SKA: CSU – Kierownik Jednostki na poziomie US,
- 3) .... – ekspert skarbowy SER: CSU – Kierownik jednostki na poziomie US, ESKS 2 – Kierownik oraz pracownik referatu KS w US/UCS, NBE bankowość elektroniczna – operator z prawem do podpisu.

W pismach z 6 grudnia 2023 r., wyjaśniono m.in.:

.... - posiada uprawnienie SZD Kierownik (3013 i 3001), które są nadmiarowe i 6 grudnia 2023r. zostały usunięte. Uprawnienia zostały nadane w momencie rezygnacji z pracy kierownika komórki SEE (...), do czasu wyboru nowego kierownika jego obowiązki wykonywała wówczas .....

....- posiada uprawnienie CSU – Kierownik Jednostki na poziomie US, które są nadmiarowe i 6 grudnia 2023 r. zostały usunięte. Uprawnienie zostało nadane 15 maja 2019 r., kiedy .... pełniła funkcję zastępcy kierownika SPM. Po likwidacji komórki SPM .... od 12 listopada 2019 r. jest pracownikiem referatu SKA.

.... - CSU – Kierownik jednostki na poziomie US: uprawnienie umożliwiające wystąpienie o dostęp do aplikacji, uprawnień, roli w Centralnym Systemie Uprawnień, uprawnienie potrzebne do wykonywania obowiązków podczas nieobecności kierownika, ESKS 2 – Kierownik oraz pracownik referatu KS w US/UCS: uprawnienie konieczne do wykonywania obowiązków pracownika merytorycznego realizującego postępowania mandatowe, uprawnienie w Systemie Ewidencji Spraw Karnych Skarbowych, NBE bankowość elektroniczna – operator z prawem do podpisu: uprawnienie umożliwiające składanie podpisu na przelewach w bankowości elektronicznej Narodowego Banku Polskiego zgodnie z Kartą Wzorów Podpisów złożoną do Narodowego Banku Polskiego, uprawnienie potrzebne do wykonywania obowiązków podczas nieobecności kierownika.

Mając na względzie poczynione ustalenia, w tym 2 przypadki braku odebrania uprawnień pracownikom, którzy w związku ze zmianą stanowiska bądź komórki nie powinni mieć dostępu do opisanych powyżej uprawnień, zagadnienia uprawnień użytkowników w aplikacjach w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 26 października 2023 r. oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Upoważnienia do podpisywania dokumentów

Do kontroli przyjęto upoważnienia wystawione dla .... kierownika SKA oraz .... eksperta skarbowego w komórce SER. Wybierając próbę kierowano się dokumentacją podlegającą kontroli oraz nadanymi uprawnieniami w aplikacjach.

Dokonano sprawdzenia następujących dokumentów:

- 1) Wystawionych dla ....
- upoważnienia z 28 września 2021 r. nr (...) do podpisywania m.in. spraw z zakresu spraw prowadzonych w komórce Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz podejmowania

decyzji, na podstawie przeprowadzonych czynności analitycznych zwrotów VAT w sprawie podjęcia czynności sprawdzających, kontroli podatkowej lub akceptacji zwrotu podatku VAT do kwoty 5.000 zł;

- upoważnienia z 2 sierpnia 2022 r. nr (...) obejmującego ww. uprawnienia z rozszerzeniem kwoty akceptacji zwrotu w podatku VAT do 10.000 zł;
- upoważnienia z 4 marca 2022 r. nr (...) i z 15 lutego 2023 r. nr (...) do nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego na obszarze działania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Krotoszynie;
- upoważnienia z 18 października 2021 r. nr (...) dotyczące m.in. obsługi spraw pracowniczych prowadzonych wobec pracowników US w Krotoszynie, spraw majątkowych i finansowych realizowanych w US w Krotoszynie, wykonywania zadań Administratora Danych Osobowych w US w Krotoszynie, wystawiania upoważnień do przyjmowania i wypożyczania oraz przygotowywania do brakowania akt z archiwum zakładowego, przetwarzania oświadczeń o stanie majątkowym pracowników/funkcjonariuszy obsługujących Naczelnika US w Krotoszynie w zakresie przyjmowania i przechowywania oświadczeń o stanie majątkowym.

2) Wystawionych dla ....

- upoważnienia z 5 stycznia 2023 r. nr (...), do nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenie skarbowe na terenie właściwości miejscowej Urzędu Skarbowego w Krotoszynie;
- upoważnienia z 28 września 2021 r. nr (...), z 22 listopada 2022 r. nr (...), z 25 stycznia 2023 r. nr (...) oraz z 20 kwietnia 2023 r. nr (...), do m.in. załatwiania w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego w Krotoszynie spraw prowadzonych w Referacie Rachunkowości podczas nieobecności kierownika komórki.

Analiza przedłożonych upoważnień wykazała, że podjęte czynności oraz podpisane dokumenty (objęte kontrolą instytucjonalną), odpowiadały nadanym ww. pracownikom upoważnieniom. Upoważnienia aktualizowano wraz ze zmianą Regulaminów Organizacyjnych Urzędu.

Ponadto ustalono, że w Urzędzie Skarbowym w Krotoszynie rejestr upoważnień do podpisywania dokumentów prowadzony jest w formie papierowej. Rejestr zawiera następujące dane:

- Nr upoważnienia;
- UNP;
- Nazwisko i imię osoby upoważnionej;
- Stanowisko;
- Komórka;
- Data wystawienia upoważnienia;
- Skrócony opis zakresu upoważnienia;
- Upoważnienie aktualne TAK, NIE;
- Data odwołania upoważnienia;
- Numer dokumentu którym odwołano upoważnienia;
- Data utraty mocy upoważnienia.

Rejestr upoważnień stanowi załącznik nr 2 do Wewnętrznej procedury postępowania nr 5/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Krotoszynie z dnia 21 lipca 2021 roku. Rejestr prowadzony jest zgodnie ze wzorem.

Tym samym obszar w zakresie upoważnień do podpisywania dokumentów oceniono pozytywnie.

Kontrola funkcjonalna sprawowana w zakresie badanego obszaru

Zasady przeprowadzania czynności kontroli funkcjonalnej w urzędach skarbowych podległych Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu, określone zostały w Procedurze kontroli funkcjonalnej stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r. (zmiany do Zarządzenia – określone w Zarządzeniach nr 24/2019 z dnia 25 marca 2019 r., Nr 59/2019 z dnia 27 maja 2019 r., Nr 63/2020 z dnia 17 lipca 2020 r., Nr 211/2021 z dnia 15 listopada 2021 r.). Zgodnie z dyspozycją zawartą w § 13 ww. procedury, komórka ds. kontroli wewnętrznej w dokumentach pokontrolnych, sporządzanych w wyniku przeprowadzonych kontroli wewnętrznych i instytucjonalnych, zawiera ocenę kontroli funkcjonalnych, przeprowadzonych w kontrolowanej komórce/jednostce w odniesieniu do obszaru objętego kontrolą wewnętrzną/instytucjonalną.

Podejmując się wyboru tematów objętych kontrolą funkcjonalną, naczelnicy urzędów skarbowych dokonują samodzielnie oceny i wyboru tematów do kontroli, z uwzględnieniem zagadnień obarczonych wysokim ryzykiem wystąpienia nieprawidłowości. Ponadto, zgodnie z ww. Zarządzeniem naczelnicy powinni uwzględnić zagadnienia zawarte w Procedurze kontroli funkcjonalnej, w której określono podstawowy zakres i minimalną częstotliwość czynności wykonywanych w ramach kontroli funkcjonalnej.

Na podstawie wyjaśnień Urzędu Skarbowego w Krotoszynie ustalono, że w latach 2022 i 2023 w kontrolowanej jednostce nie sporządzono planu kontroli funkcjonalnej i nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnych w obszarze związanym z tematyką kontroli instytucjonalnej.

Dokonano również analizy Arkusza identyfikacji/aktualizacji ryzyka na rok 2022 i 2023 Organu. Stwierdzono, że Naczelnik Urzędu Skarbowego w Krotoszynie nie zidentyfikował ryzyka w temacie niniejszej kontroli, a wynik kontroli instytucjonalnej wskazuje, że identyfikacja ryzyka była prawidłowa.

Priorytety Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do uwzględnienia w kontroli funkcjonalnej w latach 2022 i 2023, również nie zawierały tematu dotyczącego weryfikacji prawidłowości i zasadności dokonywania zwrotów nadpłat z zeznań rocznych w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Priorytety te zawierały natomiast tematy:

W 2022 r.:

- 1) Nadzorowanie przez bezpośrednich przełożonych uprawnień do systemów informatycznych.
- 2) Wydawanie oraz doręczanie postanowień o zaliczeniu wpłat, nadpłat i zwrotów podatków.

W 2023 r.:

- 1) Zasadność udzielania i wykorzystania dostępu do systemów informatycznych.
- 2) Terminowość i poprawność prowadzonych postępowań w podatkach dochodowych, podatku VAT, podatkach majątkowych, podatkach i opłatach sektorowych.

Kontroler ustalił, że w Urzędzie przeprowadzono następujące kontrole:

- Nadzorowanie przez bezpośrednich przełożonych uprawnień do systemów informatycznych (2022 r.)
- Wydawanie lub doręczanie postanowień o zaliczeniu wpłat, nadpłat i zwrotów podatków (2022 r.)
- Zasadności udzielania i wykorzystywania dostępu do systemów informatycznych (2023 r.)

l.p	Data przeprowadzenia kontroli funkcjonalnej	Symbol komórki	Zakres kontroli funkcjonalnej	Ustalenia
1	30.06.2022	SEW	Weryfikacja uprawnień do systemów informatycznych podległych pracowników	Nie stwierdzono zbytecznie nadanych uprawnień
2	07.11.2022	SEE	Kontrola w zakresie uprawnień do aplikacji Biblioteka Akt wszystkich pracowników SEE	Brak nieprawidłowości
3	06.12.2022	SER	Nadzorowanie przez bezpośrednich przełożonych uprawnień do systemów informatycznych	Brak nieprawidłowości
4	12.12.2022	SER	Wydawanie lub doręczanie postanowień o zaliczeniu wpłat, nadpłat i zwrotów podatków	Brak nieprawidłowości
5	27.12.2022	SEW	Weryfikacja uprawnień do systemów informatycznych podległych pracowników	Nie stwierdzono zbytecznie nadanych uprawnień
6	26.01.2023	SEW	Weryfikacja uprawnień do aplikacji RZS	Nie stwierdzono zbytecznie nadanych uprawnień
7	14.06.2023	SER	Zasadność udzielania i wykorzystania dostępu do systemów informatycznych	Brak nieprawidłowości
8	22.08.2023	SKA	Weryfikacja uprawnień do systemu CRCM pracowników komórki SKA	Wystąpiono o zmianę uprawnień dla jednego pracownika.
9	23.08.2023	SEW	Weryfikacja uprawnień do systemu CRCM pracowników komórki SEW	Brak nieprawidłowości

10	23.08.2023	SOB	Weryfikacja uprawnień do systemu CRCM pracowników komórki SOB	Brak nieprawidłowości
11	03.11.2023	SOB	Weryfikacja uprawnień do systemu PoltaxPlus	Brak nieprawidłowości
12	07.11.2023	SEE	Kontrola w zakresie uprawnień nadawanych za pośrednictwem Centralnego Systemu Uprawnień	Brak nieprawidłowości
13	04.12.2023	SEW	Weryfikacja uprawnień do aplikacji Poltax2BPlus	Brak nieprawidłowości

Odnosnie tematu terminowości i poprawności prowadzonych postępowań, 11 grudnia 2023 r. Organ wyjaśnił, że każda sprawa jest weryfikowana i kontrolowana na bieżąco. Sposób prowadzenia sprawy i podejmowane czynności są na bieżąco omawiane z osobą prowadzącą sprawę. Długość prowadzonych postępowań jest również na bieżąco kontrolowana (sporządzane są odpowiednie rejestry z prowadzonych postępowań). W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urzędów konieczne jest przeprowadzanie kontroli (minimum raz na pół roku) przez kierujących komórkami w zakresie przydzielania uprawnień do systemów informatycznych i nadanych upoważnień. Powyższe wynika z *Procedury zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych* stanowiącej załącznik nr 1 do Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi (Zarządzenie nr 127/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 28 września 2018 r. w sprawie wykorzystania systemu Qasystent do realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urzędach, zmienione Zarządzeniem nr 58/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 27 maja 2019 r.)

Z okazanej do kontroli dokumentacji wynika, że przeglądy uprawnień nie były realizowane zgodnie z ww. procedurą. Weryfikacja była nieterminowa i niekompletna.

Ponadto, stwierdzone przez kontrolera nieprawidłowości odnośnie nadawanych uprawnień w systemach informatycznych wskazują, że zwiększenie nadzoru nad obszarem weryfikacji uprawnień użytkowników w aplikacjach jest konieczne.

Informacje dotyczące trybu składania skarg i wniosków oraz przyjmowanie w sprawie skarg i wniosków

Na podstawie zdjęć tablicy ogłoszeń Urzędu Skarbowego w Krotoszynie stwierdzono, że w siedzibie Organu zamieszczone są informacje odnośnie do trybu składania skarg i wniosków oraz ich przyjmowania (§ 3 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków).

Ocena zweryfikowanego przedmiotu kontroli – pozytywna z uchybieniami.

Powyższą ocenę oparto na ustaleniach dotyczących badanej próby i ocenach cząstkowych zawartych w podsumowaniach danego obszaru. Pozytywnie oceniono:

1. Dokonywanie typowań własnych Urzędu w zakresie weryfikacji zeznań z nadpłatą w podatku dochodowym od osób fizycznych (poza MZA).
2. Rozszerzenie czynności sprawdzających w zakresie weryfikacji ulgi termomodernizacyjnej, na kolejne lata podatkowe.
3. Sprawne podejmowanie i zakończenie czynności sprawdzających przed upływem terminu do dokonania zwrotu nadpłaty (16/18 przypadków).
4. Gromadzenie kompletnego materiału dowodowego w zakresie weryfikacji zastosowanych przez podatników ulg podatkowych.
5. Prawidłowe korygowanie zeznań z urzędu.
6. Prawidłowe sporządzanie pisemnych wezwań oraz informacji, kierowanych do podatników w zakresie prowadzonych czynności sprawdzających.
7. Sprawne i prawidłowe przeprowadzenie postępowania podatkowego w zakresie zeznania z wykazaną nadpłatą w podatku dochodowym od osób fizycznych.
8. Terminowe i prawidłowe rozliczanie nadpłat wynikających z rocznych zeznań w podatku dochodowym od osób fizycznych.
9. Odnotowanie wszystkich podejmowanych czynności sprawdzających w ZISAR Plus.
10. Działanie pracowników w ramach upoważnień nadanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Krotoszynie
11. Podjęcie działań naprawczych w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w trakcie trwania kontroli instytucjonalnej.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia:

1. Brak kompleksowej weryfikacji prawidłowości sporządzonych zeznań w podatku dochodowym od osób fizycznych (2/16 przypadków).
2. Brak odnotowania pełnych informacji w KCS ZISAR Plus w przypadku wezwań telefonicznych (13/16 spraw). Rejestrując kontakt telefoniczny nie wskazywano na wszystkie okoliczności przeprowadzonej rozmowy z podatnikiem, wynikające z art. 159 § 1 pkt 1-6 Ordynacji podatkowej.
3. Brak odebrania uprawnień użytkownikom aplikacji (2/9 zweryfikowanych osób).
4. Nieterminowa i niekompletna weryfikacja uprawnień do systemów informatycznych, niezgodna z *Procedurami zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych* stanowiącej załącznik nr 1 do Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi.
5. Powoływanie art. 172 Ordynacji podatkowej w pismach, które nie zawierają przepisowych elementów z art. 173 tej ustawy, w zakresie sporządzania protokołów.

[dowód: akta kontroli poz. 24 w SZD]

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Krotoszynie w piśmie z 20 grudnia 2023 r. poinformował, że nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Weryfikować zeznania kompleksowo (w zakresie stwierdzonych błędów oraz dokonanych odliczeń). 2. Dokumentować i rejestrować w ZisarPlus podejmowane czynności z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi i zalecaniami w tym zakresie. 3. Dokonywać na bieżąco przeglądu posiadanych przez pracowników uprawnień do systemów informatycznych. Nadawać uprawnienia do systemów stosownie do realizowanych zadań. Bez zbędnej zwłoki odbierać uprawnienia pracownikom, których zakres obowiązków uległ zmianie. 4. Weryfikować uprawnienia do systemów informatycznych zgodnie zasadami, o których mowa w załączniku nr 1 do Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi. 5. Powoływać właściwe podstawy prawne sporządzając dokumenty wewnętrzne. Przy sporządzaniu protokołu, o którym mowa w art. 172 Ordynacji podatkowej, respektować przepisy art. 173 tej ustawy. 6. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.
Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości
-
Pouczenie
Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
Termin złożenia informacji
W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Poznaniu

Marek Pospieski
(podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski
2. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
4. Z-ca DIAS – Anna Urbaniak-Schneider
5. Pierwszy Wydział Podatków od Towarów i Usług, Podatków Dochodowych, Podatków Majątkowych i Sektorowych IOV-1
6. Drugi Wydział Podatków od Towarów i Usług, Podatków Dochodowych, Podatków Majątkowych i Sektorowych IOV-2
7. Referat Nadzoru nad Orzecznictwem ION
8. Wydział Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości Podatkowej IEW
9. Wydział Kontroli Podatkowej, Kontroli Celno-Skarbowej, i Nadzoru nad Czynnościami Sprawdzającymi oraz Zarządzania Ryzykiem ICK
10. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)